

Retsudvalget
Att.: Jørgen Nielsen
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

E-mail til uajnie@ft.dk

Holte, den 1. december 2006

**L 41 Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love.
(Gruppesøgsmål m.v.)**

Dansk Aktionærforening, DAF, beklager denne sene henvendelse vedrørende L 41, Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Gruppesøgsmål m.v.).

DAF har med interesse gennemgået lovforslaget og den bagved liggende betænkning fra Retsplejeudvalget. Og vi støtter forslaget om at indføre gruppesøgsmål i dansk ret.

Så vidt vi har kunnet få oplyst fra Sverige er gruppesøgsmål indtil nu kun blevet anvendt i eet tilfælde inden for investeringsområdet (værdipapirer, børs og pension). Det skyldes tilsyneladende, at det er meget besværligt, at samle tilsagn fra de berørte personer.

Dansk Aktionærforening foreslår derfor, at der åbnes mulighed for, at også andre end Forbrugerombudsmanden får mulighed for at kunne anlægge gruppesøgsmål efter "opt out" modellen.

Dansk Aktionærforening, der har 16.000 medlemmer og drives udelukkende på privat økonomisk grundlag, vil gerne selv have mulighed for at kunne rejse gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen.

Investeringsområdet

Investeringsområdet er et gennemreguleret område, præget af asymmetri mellem de professionelle finansielle virksomheder og de private investorer. Det samme gælder i forholdet mellem udstederne af værdipapirer og de private investorer.

De professionelle finansielle virksomheder har ofte en dobbeltrolle som formidler for og konkurrent til den private investor. Det gælder for eksempel pengeinstitutter, der handler værdipapirer for de private kunder og selv har værdipapirbeholdninger. Pengeinstitutterne er også rådgivere for udstedere i forbindelse med emissioner.

Asymmetrien viser sig på flere måder:

- De professionelle og udstederne har ofte meget større viden end de private. Det gælder viden om investeringsobjektet og dets værdi, om kontraktforhold og om aktuelle markedsforhold herunder priser.
- De professionelle og udstederne er større økonomiske enheder end den enkelte private investor.
- Det meste af lovgivningen vedrørende den finansielle sektor vedrører et offentligretligt forhold mellem myndighederne og de finansielle virksomheder. Den private kunde har end ikke status som part med deraf følgende mulighed for offentlighed i forvaltningen. Da en myndighed som Finanstilsynet udfører tilsynsopgaver, er der som princip lukket for aktindsigt.

Retsplejerådet nævnte specielt "securities class action" i sin betænkning. Der er typisk 1-2 "sager" om året, hvor et større eller mindre antal private investorer føler, at de er blevet forkert behandlet og at der burde anlægges sag. Fra de seneste år kan nævnes (i alfabetisk orden):

- Danske Bank (rettet emission uden fortegningsret under markedskurs)
- Dansk Kapitalanlæg (syn og skøn)
- Hafnia
- I-data international
- LD (salg af unoterede aktier)
- Phoenix Kapitaldienst (Investeringerne var aldrig blevet foretaget)
- Rentegarantierne
- TDC (tvangsindløsning)
- Vestas (rettet emission uden fortegningsret til en kurs under børskursen)

Nogle af sagerne er opgivet. I andre sager blev der anlagt sag, i enkelte tilfælde med fri proces.

Men det er en meget stor opgave at samle de berørte personer, lægge op til beslutning og anlægge sag.

Forbrugerombudsmanden

Forbrugerombudsmanden har siden 2002 haft en begrænset rolle for så vidt angår den finansielle sektor.

I betragtning af denne begrænsede rolle er det muligt, at Forbrugerombudsmandens interesse for at allokere ressourcer til at føre gruppesøgsmål inden for den finansielle sektor vil være begrænset til emner, hvor der også er bredere forbrugerpolitiske aspekter.

Omkostninger

Det er økonomisk meget krævende at skulle føre sager mod nogle af landets største virksomheder.

Retshjælpsforsikringer kan typisk ikke anvendes på investeringer, da private investeringer ofte betegnes som "erhvervsmaessige" og derfor ikke er omfattet af retshjælpsforsikringerne.

Det ville være en stor hjælp, hvis der kunne bevilges fri proces.

Sagernes indhold

De umiddelbare stridsspørgsmål kan for eksempel være:

- Hvad er markedskurs? (Så en rettet emission kan ske uden fortegningsret til de gamle aktionærer)
- Hvad er værdien af en virksomhed eller en del af virksomheden?
- Kan minoritetsaktionærer tvinges til at lade sig indløse af en aktionær, der ikke råder over 90 %?
- Er virksomhedens oplysningsforpligtelser overholdt?
- Har bestyrelsen levet op til sit ansvar?
- Har virksomhedens rådgivere et ansvar?

På dette område står alle private investorer i den samme situation.

Men der er også tvister, der vedrører forholdet mellem formidleren og de private kunder. Det kan være spørgsmål af typen:

- Har rådgivere levet op til deres rådgivningsforpligtelser i forhold til private kunder?

Her vil der ikke altid være tale om, at investorerne er i den samme situation.

Med hensyn til størrelsen af en eventuel erstatning kan der være forskelle på, hvor store investeringerne er, men principperne vil ofte være de samme. Det er antallet af aktier, der afgør erstatningens størrelse.

Uprocesbare krav

For den enkelte investor er tanke om at anlægge sag mod en bank eller et børsnoteret selskab, næsten utænkelig.

"Bagatelgrænsen" på kr. 2.000 er vanskelig at vurdere i forhold til det finansielle område, da hovedsagen ofte vil være et spørgsmål om ansvar.

Dansk Aktionærforening er naturligvis rede til, yderligere at uddybe sine synspunkter.

Kopi er sendt til Justitsministeren.

Med venlig hilsen

Claus W. Silfverberg
Direktør

Dansk Aktionærforening

Holte Midtpunkt 20,3
Postboks 77
2840 Holte
Tel.: 4582 1591
E-mail: cws@shareholders.dk